

WOJEWODA MAZOWIECKI

Warszawa, 10 stycznia 2019 r.

WK-I.431.6.1.2018

**Pani
Ewa Magnucka-Bowkiewicz
Prezes Zarządu
Fundacja DKMS
ul. Altowa 6 lok. 9
02-386 Warszawa**

Szanowna Pani Prezes

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 29 ust. 3 pkt 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie¹ Janina Sikorska – inspektor wojewódzki w Wydziale Kontroli Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, przeprowadziła kontrolę w Fundacji DKMS z siedzibą przy ul. Altowej 6, lokal 9 w Warszawie (dalej Fundacja) działającej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami, status organizacji pożytku publicznego uzyskała w dniu 21 października 2009 r., jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym (dalej KRS) pod nr 0000318602, posiada nr statystyczny REGON 14166778100000 oraz nadany przez urząd skarbowy NIP 5222908659.

Przedmiot kontroli obejmował działalność organizacji pożytku publicznego w zakresie prawidłowości gromadzenia i wydatkowania środków z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych (dalej 1% pdof) w 2017 r.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r.

W związku z ustaleniami kontroli zawartymi w protokole kontroli podpisanym 21 listopada 2018 r. i uwzględnieniem Państwa wyjaśnień i zastrzeżeń wniesionych do treści protokołu pismem z dnia 3 grudnia 2018 r. przekazuję Pani Prezes **wystąpienie pokontrolne**.

¹ Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. z 2018 r. poz. 450, ze zm.).

I. Struktura organizacyjna Fundacji oraz zakres prowadzonej działalności pożytku publicznego

Fundacja DKMS ustanowiona została przez spółkę prawa niemieckiego pod firmą DKMS *Deutsche Knochenmarkspenderdatei gemeinnützige GmbH z siedzibą w Tübingen*, Republika Federalna Niemiec (zwana dalej Fundatorem) aktem notarialnym sporządzonym w Kancelarii Notarialnej [REDAKTOWANE] – Notariusz, dnia 14 października 2008 r. o numerze Repetytorium A 12543/2008, której siedzibą jest miasto stołeczne Warszawa. Statut Fundacji został przyjęty 14 października 2008 r., zmiany w statucie wprowadzono 15 czerwca 2015 r. i 19 maja 2016 r., natomiast nadzór nad Fundacją ze względu na jej cele i działalność sprawuje Minister Zdrowia. Fundacja działa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza jej granicami, a status organizacji pożytku publicznego uzyskała w dniu 21 października 2009 r. Według ujawnionego wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym, organem uprawnionym do reprezentowania organizacji jest Zarząd Fundacji na podstawie zakresu określonego w § 5 Statutu oraz wpisu w KRS dotyczącego sposobu reprezentacji Fundacji, oświadczenia woli w imieniu Fundacji składa jednoosobowo Prezes Zarządu lub Wiceprezes Zarządu wraz z pozostałymi członkami Zarządu. Zgodnie z treścią § 2 Statutu, Fundacja może tworzyć oddziały terenowe, zakłady, biura, filie, przedstawicielstwa i inne jednostki organizacyjne a z treścią § 10 Statutu czas trwania Fundacji jest nieograniczony.

Na podstawie § 4 Statutu i sprawozdania merytorycznego z działalności Fundacji za 2017 r. (dalej sprawozdanie merytoryczne) ustalono, że Fundacja prowadziła działalność nieodpłatną. Zakres ww. działalności został określony w § 2 Statutu, zgodnie z art. 10 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Działalność statutowa Fundacji należała do sfery zadań publicznych określonych w art. 4 ust. 1 pkt 6 ww. ustawy i obejmowała w szczególności zadania z zakresu prowadzenia działalności społecznie użytecznej w sferze zadań publicznych z zakresu zdrowia na rzecz pacjentów chorych na białaczkę i inne schorzenia kwalifikujące szpik kostny lub krwiotwórcze komórki macierzyste krwi obwodowej do przeszczepienia, zgodnie z wymogami określonymi w art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Na podstawie zapisów § 6 Statutu: Fundacja prowadziła działalność gospodarczą służącą do wykonywania realizacji celów statutowych Fundacji, a jej dochód przeznaczyła na realizację celów statutowych, określiła przedmiot swej działalności wg kodów oznaczonych w Polskiej Klasyfikacji Działalności. Zgodnie z treścią sprawozdania merytorycznego kwota przychodu z działalności gospodarczej do kwoty uzyskanych wszystkich przychodów z działalności Fundacji w 2017 r. stanowiła 95,71%.

II. Zgodność celów statutowych organizacji z realizowanymi zadaniami sfery działań publicznych

Cel Fundacji został określony w § 2 statutu zgodnie, z którym Fundacja została powołana do: wspierania osób chorych na nowotwory krwi potrzebujących pomocy ze względu na ich stan fizyczny, psychiczny lub emocjonalny, promowania nauki oraz badań w dziedzinie przeszczepiania komórek macierzystych oraz promocji zdrowia publicznego.

Cele statutowe realizuje m.in. poprzez działania jn.:

- a) edukację społeczną w zakresie dobrowolnego dawstwa krwiotwórczych komórek macierzystych,
- b) pozyskiwanie, badanie i opieka nad potencjalnymi dawcami krwiotwórczych komórek macierzystych oraz opiekę nad dawcami szpiku lub krwiotwórczych komórek macierzystych krwi obwodowej,
- c) organizowanie i zarządzanie ośrodkiem dostawców szpiku i krwiotwórczych komórek macierzystych krwi obwodowej oraz pozyskiwanie środków finansowych na jego rozbudowę,
- d) prowadzenie dokumentacji oraz przekazywanie danych do krajowego rejestru szpiku i krwi pępowinowej Poltransplant,
- e) wymianę anonimowych danych z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami wyszukującymi dawców,
- f) poszukiwanie odpowiednich potencjalnych dawców krwiotwórczych komórek macierzystych dla pacjentów w kraju i zagranicą,
- g) udostępnianie krwiotwórczych komórek macierzystych szpiku i krwi obwodowej krajowym i zagranicznym ośrodkom przeszczepiającym komórki krwiotwórcze szpiku i krwi obwodowej,
- h) współpracę z innymi Ośrodkami i Rejestrami Dawców Szpiku, Ośrodkami Transplantacyjnymi na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i poza granicami kraju,
- i) badania potrzeb osób chorych na białaczkę i inne schorzenia oraz ich rodzin i lekarzy,
- j) działalność edukacyjno – informacyjnej zaadresowanej do osób chorych na białaczkę i inne schorzenia oraz lekarzy (organizacja szkoleń, publikacje i inne),
- k) raportowanie działań niepożądanych do odpowiednich instytucji nadzorujących,
- l) pozyskiwanie funduszy na działania na rzecz osób chorych na białaczkę i inne schorzenia,
- m) wspieranie osób chorych na białaczkę i inne schorzenia oraz ich rodzin w zakresie wielospecjalistycznych konsultacji (wparcie psychoonkologiczne, medyczne, socjalne, dietetyczne, rehabilitacyjne itp.) i bazy noclegowej pozaszpitalnej, gwarantującej równocześnie bliski dostęp do kliniki, a także wspieranie osób, instytucji rządowych i organizacji pozarządowych, których cele i działania zbieżne są z celami Fundacji,

n) inicjowanie grup wsparcia dla osób chorych na białaczkę i inne schorzenia.

Powyższa działalność obejmuje sfery zadań wymienione w art. 4 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Cele organizacji oraz sposób ich realizacji wykazane w sprawozdaniu merytorycznym z działalności organizacji pożytku publicznego za rok 2017 są zgodne z zapisami zawartymi w statucie Fundacji.

III. Spełnienie wymogów dotyczących działalności organizacji pożytku publicznego

Sposób wykorzystania nadwyżki przychodów nad kosztami

Zgodnie z treścią § 3 ust. 5 Statutu cyt. „*majątek i dochody uzyskiwane przez Fundację są w całości przeznaczane na realizację celów statutowych oraz pokrycie kosztów działalności Fundacji*”, zgodnie z wymogiem określonym w art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Uchwałami Rady Nadzorczej Fundacji z 29 maja 2017 r. i 29 czerwca 2018 r. zysk za dany rok sprawozdawczy został w całości przekazany na realizację celów zgodnie z zapisami w statucie Fundacji.

Spełnienie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego

W wyniku weryfikacji treści sprawozdania merytorycznego i finansowego za 2017 r., a także zapisów księgowych, wystąpiły przesłanki obligujące Fundację do poddania badaniu przez biegłego rewidenta sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego, o których mowa w rozporządzeniu w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych² oraz w art. 64 ust. 1 pkt 4 ustawy o rachunkowości³.

W sprawozdaniu merytorycznym za 2017 rok Fundacja wykazała w części X pkt 4, że przeprowadziła obowiązkowe badanie sprawozdania finansowego na podstawie ustawy o rachunkowości.

Rada Nadzorcza Fundacji DKMS zleciła zbadanie sprawozdania finansowego za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. *Ernst & Young Audyt Polska sp. z o.o., spółka komandytowa*, z siedzibą przy ul. Rondo ONZ 1 w (00-124) Warszawie. Biegły rewident [REDAKTOWANE] w opinii z 27 kwietnia 2018 r. zapisał, że sprawozdanie finansowe Fundacji cyt. „*przedstawia rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Fundacji na dzień 31 grudnia 2017 r. oraz jej wyniku*

² Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie obowiązku badania sprawozdań finansowych organizacji pożytku publicznego (Dz. U. z 2004 r. Nr 285, poz. 2852).

³ Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2018 r. poz. 395, ze zm.).

finansowego za rok obrotowy od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r. zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami ustawy o rachunkowości i przyjętymi zasadami (polityką) rachunkowości, zostało sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami rozdziału 2 ustawy o rachunkowości, jest zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Fundację przepisami prawa i statutem Fundacji”.

IV. Korzystanie z uprawnień organizacji pożytku publicznego

W rocznym sprawozdaniu merytorycznym (w części IV *Korzystanie z uprawnień w okresie sprawozdawczym*) Fundacja wykazała, że skorzystała z uprawnienia zwolnienia z podatku dochodowego od osób prawnych od kwoty dochodu w wysokości 13 686 638,60 zł.

Ww. kwota została wykazana w załączniku CIT-8/O do CIT-8 (w części E.1. w pozycji 51 *razem dochody wolne* za rok 2017) złożonym do US⁴.

V. Sprawozdania

Fundacja zamieściła sprawozdania merytoryczne i finansowe za 2017 r. do publicznej wiadomości na stronie internetowej organizacji pod adresem <http://www.dzieciom.pl>, oraz w bazie sprawozdań merytorycznych i finansowych działalności organizacji pożytku publicznego dnia 11 lipca 2018 r. na stronie internetowej pod adresem <http://sprawozdaniaopp.niw.gov.pl/>. Działaniem takim spełniono wymogi określone w art. 23 ust. 2a oraz ust. 6 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Sprawozdanie merytoryczne

Informacje dotyczące działalności nieodpłatnej i działalności gospodarczej

W sprawozdaniu merytorycznym za rok 2017 w części II pkt 3 ppkt 3.2 *Informacja dotycząca działalności nieodpłatnej pożytku publicznego w okresie sprawozdawczym* Fundacja w sferze działalności pożytku publicznego wskazała kod PKD 86.90E – Działalność w zakresie opieki zdrowotnej, gdzie indziej niesklasyfikowanej:

⁴ W załączniku CIT8/O w cz. B. poz. 11 – wykazano kwotę 12 149 345,36 zł i w poz. 15 – kwotę 1 537 293,24 zł (art. 17 ust. 1 pkt. 4 w części przeznaczanej na cele statutowe cyt. „dochody podatników (...), których celem statutowym jest działalność naukowa, naukowo-techniczna, oświatowa, w tym również polegająca na kształceniu studentów, kulturalna, w zakresie kultury fizycznej i sportu, ochrony środowiska, wspierania inicjatyw społecznych na rzecz budowy dróg i sieci telekomunikacyjnej na wsi oraz zaopatrzenia wsi w wodę, dobroczynności, ochrony zdrowia (§ 4 pkt 1 statutu Fundacji) i pomocy społecznej, rehabilitacji zawodowej i społecznej inwalidów oraz kultu religijnego - w części przeznaczanej na te cele” i pkt 6c w części przeznaczanej na działalność statutową z wyłączeniem działalności gospodarczej cyt. „dochody organizacji pożytku publicznego, o których mowa w przepisach o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie - w części przeznaczanej na działalność statutową, z wyłączeniem działalności gospodarczej”) – ustawa z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1036, ze zm.).

- a) działalność nieodpłatna obejmuje swym zakresem: edukację społeczną dobrowolnego dawstwa krwiotwórczych komórek macierzystych, typizację podstawową polegającą na pozyskiwaniu, badaniu i opiece nad potencjalnymi dawcami krwiotwórczych komórek macierzystych oraz opiece nad dawcami szpiku lub krwiotwórczych komórek macierzystych z krwi obwodowej, pozyskiwanie środków finansowych na rozbudowę i zarządzanie Ośrodkiem Dawców Szpiku, zorganizowanie i zarządzanie ośrodkiem dawców szpiku i krwiotwórczych komórek macierzystych z krwi obwodowej.
- b) działalność gospodarcza obejmuje głównie na koordynację usług medycznych: typizacji potwierdzającej potencjalnego dawcy, badań markerów chorób zakaźnych wraz z oznaczeniem grupy krwi i czynnikiem Rh, pobrania materiału przeszczepowego i dostarczenie do kliniki pacjenta, transportu krwi potencjalnego dawcy oraz pozostałej działalności m.in. sprzedaży produktów w sklepiu internetowym, marketingu itp.

Ustalenia kontroli wykazały, że kody PKD wpisane do sprawozdania merytorycznego za rok 2017 odpowiadają kodom odnoszącym się do prowadzonej działalności, określonym w rozporządzeniu w sprawie polskiej klasyfikacji działalności PKD⁵.

Informacja o udzielonych przez organizację pożyczkach pieniężnych

Zgodnie z zapisami w księgach rachunkowych Fundacja nie udzielała pożyczek pieniężnych, co również wykazano w sprawozdaniu merytorycznym w części VII pkt 1.

Sprawozdanie finansowe

Fundacja w 2017 r., zgodnie z wymogami zawartymi w art. 10 ust. 1 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, dokonała rachunkowego wyodrębnienia nieodpłatnej działalności pożytku publicznego i działalności gospodarczej w stopniu umożliwiającym określenie przychodów, kosztów i wyników ww. działalności.

Zgodnie z wymogami zawartymi w art. 45 ust. 2 ustawy o rachunkowości sprawozdanie finansowe Fundacji za rok 2017 obejmowało bilans, rachunek zysków i strat oraz informację dodatkową zawierającą nieobjęte bilansem oraz rachunkiem zysków i strat, informacje i wyjaśnienia. Dane zawarte w sprawozdaniu finansowym (bilansie, rachunku zysków i strat) wynikały z ewidencji księgowej. Wartość sumy bilansowej wyniosła 69 023 081,74 zł. Fundacja zysk wykazała

⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) (Dz. U. z 2007 r., Nr 251, poz. 1885, ze zm.).

po stronie pasywów w części A kapitał własny pod poz. V zysk z *lat ubiegłych* i pod poz. VI zysk *netto (bieżący)*, w Rachunku zysków i strat za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 r., sporządzonym w wariantcie porównawczym zgodnie z przyjętą polityką rachunkowości wykazała wynik finansowy netto działalności Fundacji w wysokości 13 298 237,62 zł.

Porównano wykazane w sprawozdaniu merytorycznym za 2017 r. kwoty przychodów oraz kosztów z działalności nieodpłatnej pożytku publicznego i z działalności gospodarczej z kwotami ujętymi w ewidencji księgowej prowadzonej przez Fundację z ww. tytułów, rozbieżności nie stwierdzono.

Fundacja przekazała do Pierwszego Urzędu Skarbowego Warszawa w Warszawie wymaganą przepisami prawa deklarację: CIT-8 (*Zeznanie o wysokości osiągniętego dochodu przez podatnika podatku dochodowego od osób prawnych*) wraz z załącznikami CIT-8/O (*Informacja o odliczeniach od dochodu i od podatku oraz o dochodach wolnych i zwolnionych od podatku*) oraz CIT-D (*Informacja podatnika podatku dochodowego od osób prawnych o otrzymanych/przekazanych darowiznach*) oraz IFT-2R – *informację o wysokości przychodu (dochodu) uzyskanego przez podatników podatku dochodowego od osób prawnych niemających siedziby lub zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej*, CIT-10Z – *Deklaracja o wysokości pobranego przez płatnika zryczałtowanego podatku dochodowego od osób prawnych, osiągniętych przez podatników mniemających siedziby lub zarządu na terytorium Rzeczypospolitej Polski*, ORD-U – *Informacja o umowach zawartych z nierezydentami*, PIT-4R – *Deklaracja roczna o pobranych zaliczkach na podatek dochodowy od osób fizycznych*, VAT-UE – *Informacja podsumowująca o dokonanych wewnątrzwspólnotowych transakcjach i deklaracje dla podatku od towarów i usług* – VAT-7K.

Fundacja posiadała aktualne zaświadczenia o niezaleganiu w podatkach (według stanu na dzień 6 sierpnia 2018 r.) oraz o opłacaniu składek na ubezpieczenie społeczne i Fundusz Pracy (według stanu na dzień 3 sierpnia 2018 r.).

VII. Przychody i wydatki ze środków pochodzących z 1% pdof

W 2017 r. Fundacja uzyskała przychody z tytułu 1% pdof w kwocie 1 537 293,24 zł i całą tą kwotę wydatkowała. Otrzymane środki z 1% pdof w kwocie 1 537 293,24 zł ujęto w księgach rachunkowych zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Fundacja prowadziła wyodrębnioną ewidencję przychodów do środków finansowych otrzymanych z tytułu 1% pdof, natomiast nie prowadziła do nich wyodrębnionej ewidencji wydatków – co narusza zasady art. 27 ust. 2c ustawy o działalności pożytku publicznym i o wolontariacie.

Wydatek dokonany został z rachunku walutowego w walucie euro i przeliczony na PLN na podstawie średniego kursu walutowego obowiązującego w dniu przeprowadzenia operacji gospodarczej zgodnie z art. 30 ust. 1 i 2 ustawy o rachunkowości ogłoszonego na stronie internetowej przez NBP w 2017 r.⁶ zgodnie z art. 27 ust. 2c ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Dowody księgowe zaklasyfikowane do wydatków poniesionych ze środków 1% pdof w 2017 r. w swym opisie zawierały informację o sprawdzeniu merytorycznym i rachunkowym oraz o źródłach finansowania - poniesieniu wydatku ze środków 1% pdof a także o przeliczeniu wartości podanej w walucie euro na walutę polską według kursu obowiązującego w dniu przeprowadzenia operacji gospodarczej, zgodnie z art. 21 ust 1 i 3 ustawy o rachunkowości. Wydatek zatwierdzony został do wypłaty przez osobę uprawnioną.

Fundacja zawarła 14 grudnia 2015 r. umowę o świadczenie usług laboratoryjnych z DKMS Life Science Lab GmbH z siedzibą przy Biasewitzer 43, 01307 Dresden, Niemcy, na czas nieokreślony, z okresem obowiązywania od 1 stycznia 2016 r., w zakresie usługi typizacji HLA. Ww. laboratorium wystawiło w 2017 r. dwie faktury o numerach: 9003437 z 1 listopada oraz 90038796 z 1 grudnia w zakresie wykonania usług zgodnie z ww. umową, które Fundacja zapłaciła odpowiednio 15 i 20 grudnia 2017 r. w kwocie ogółem 1 537 293,24 zł. Zapłatę za faktury dokonano ze środków z 1% pdof, które wydatkowano zgodnie z celami statutowymi.

Działania promocyjne prowadzone przez organizację pożytku publicznego w zakresie zachęcania do przekazywania 1% pdof

W wyniku analizy dokumentacji księgowej ustalono, że środki finansowe pochodzące z 1% pdof w 2017 r. nie były przeznaczone na finansowanie lub współfinansowanie działań promocyjnych polegających na publicznym zachęcaniu do przekazania 1% pdof.

VIII. Ocena zagadnień poddanych kontroli

Przedstawiając powyższe ustalenia informuję, że działalność Fundacji jako organizacji pożytku publicznego, w zakresie prawidłowości gromadzenia i wydatkowania środków finansowych

⁶ <https://www.money.pl/pieniadze/nbparch/srednie/>,

pochodzących z 1% pdof w 2017 r. – ocenia się **pozytywnie pomimo nieprawidłowości** polegającej na niewyodrębnieniu ewidencji wydatków ponoszonych z otrzymanych środków finansowych z tytułu 1% pdof, co narusza treść art. 27 ust. 2c ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

Przedstawiając powyższe ustalenia **zobowiązuję Panią Prezes** do podjęcia działań w celu wyeliminowania stwierdzonej w toku kontroli nieprawidłowości, tj. wyodrębnienia ewidencji księgowej do wydatków opłaconych ze środków pochodzących z 1% pdof.

Jednocześnie działając na podstawie § 16 rozporządzenia w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego⁷, zobowiązuje Panią Prezes do poinformowania Wojewody Mazowieckiego, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, o sposobie usunięcia nieprawidłowości oraz wykonania zalecenia pokontrolnego, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia.

Z wyrazami szacunku

*Z up. Wojewody Mazowieckiego
Bogusław Krupa
Zastępca Dyrektora
Wydziału Kontroli*

Wykonano w 3 egz.:

egz. Nr 1 – adresat,

egz. nr 2 – Departament Społeczeństwa Obywatelskiego KPRM,

egz. Nr 3 – aa.

⁷ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 września 2010 r. w sprawie przeprowadzania kontroli organizacji pożytku publicznego (Dz. U. Nr 173, poz. 1172), od 29 października 2018 r. obowiązuje rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2054).